

РЕШЕНИЕ

№ 189

гр. Кърджали, 03.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Грета Денчева

при участието на секретаря Марияна Суркова
като разгледа докладваното от Грета Денчева Гражданско дело № 20215140101453 по описа за 2021 година

Предявени са обективно кумулативно съединени иски от "У.Б." АД, с правно основание чл.415, ал.1, т.3 ГПК вр. чл.9, ал.1 ЗПКр вр. чл.79, ал.1 ЗЗД и чл.86, ал.1 ЗЗД за осъждане на ответника П. Р., да заплати на ищеца сума в общ размер на 3 682,88 лева, от която 2 384,69 лева - главница по договор за кредит, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 13.08.2021г. - датата на подаване на Заявлението по чл.417 от ГПК в съда до окончателното изплащане на сумата, 123,04 лева - възнаградителна лихва за периода от 17.07.2018г. до 01.03.2019г., 1 103,15 лева - лихва за забава за периода от 01.03.2019г. (датата на изискуемост) до 12.08.2021 г., както и 72,00 лева - дължими разходи за уведомяване.

Ищецът твърди, че подал заявление за издаване на заповед за изпълнение за процесните суми, по реда на чл.417 ГПК, но същото било отхвърлено от заповедния съд, като са дадени указания на ищеца по реда на чл.415, ал.1, т.3 ГПК. Ищецът твърди още, че сключил с ответника П. Р., като кредитополучател Договор №***** за Кредитна карта за физически лица от 02.03.2017г. (договор за кредит), по силата на който ищецът предоставил на ответника банков кредит под формата на кредитен лимит с разрешен размер от 2500 лева (две хиляди и петстотин лева), ползван чрез кредитна карта MasterCard Standard, а ответникът се задължил да ползва и върне предоставения кредит, ведно с начислените лихви, такси, комисионни и други разходи, в предвидените в договора за кредит срокове, с краен срок за погасяване (издължаване) на кредитното задължение - 28.02.2019г., определен в договора за кредит. Твърди, че съгласно чл.3.1 от същия е предвидено погасяването на усвоения кредит да се извършва чрез

заплащането на минимална месечна погасителна вноска (МПВ), представляваща сума, равна на 3% от кредитния лимит - в размер на 75.00 лева, изискуема и дължима съгласно чл.3.1.2 от договора за кредитна карта до 15-то число на календарния месец, следващ периода за клиентски плащания (ПКП). Сочи, че за ползвания кредитен лимит кредитополучателят се е задължил да заплаща на Банката договорна възнаградителна лихва, съгласно чл.2.1 от договора за кредитна карта, определена като месечен лихвен процент за всеки отделен месец през срока на действие на договора в размер на 1.35% (едно цяло тридесет и пет процента). Сочи, че до изтичане на крайния срок за погасяване (издължаване) на кредита - 28.02.2019г., определен съгласно чл.3.5 от договора за кредит, кредитополучателят не е платил на банката дължимите суми, поради което вземането е станало изцяло изискуемо на 01.03.2019г. По същество моли за уважаване на исквете и присъждане на разноски.

В срока за отговор по чл.131 от ГПК ответникът чрез назначения му от съда особен представител с подадения отговор оспорва предявеният иск като частично неоснователен, като не оспорва размера на претендираната главница. По отношение на предявените иски за възнаградителна лихва и лихва за забава твърди, че същите са недоказани и неоснователни в претендирания размер, като не ставало ясно как е формиран размера им, а именно върху каква главница са начислени същите. Прави възражение за изтекла погасителна давност за вземането за възнаградителна лихва и такси с падежи до 13.08.2018г., както и възражение за нищожност на дължимите лихви, като противоречащи на уговореното по чл.10, т.3 и т.5 от процесния договор, а именно императивната правна норма на чл.33, ал.2 от ЗПКр, поради това, че дължимите лихви не са в размер на законната мораторна лихва.

В проведеното открито съдебно заседание ищецът излага съображения по същество, като счита за безспорно доказано вземането за главница, съгласно основното заключение на вещото лице в размер на 2384,69лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК. По отношение на претенцията за възнаградителната лихва, намира за основателно възражението на особения представител на ответника за частично погасяване по давност на част от задължението и счита, че дължимата възнаградителна лихва следва да бъде присъдена съгласно заключението на вещото лице по допълнителната ССЕ. По отношение на лихвата за забава, изразява становище за основателност на възражението на особения представител на ответника, че същата следва да е в размер на законната лихва за периода 01.03.2019г.-12.08.2021г. Счита за основателна и претенцията за 72 лева дължими разходи, чийто размер е установен от основното заключение. Моли за постановяване на решение в този смисъл, както и за присъждане на разноски по делото съобразно уважената част от претенцията.

В открито съдебно заседание ответникът не се явява, представлява се от назначения му особен представител, като поддържа отговора на исквата молба по изложени в него съображения.

За да се произнесе по спора, съдът приема следното от **фактическа и правна страна:**

Установява се от приложеното производство по ч.гр.дело№*****, по описа на РС-Кърджали, че въз основа на депозирано заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК от кредитора "У.Б." АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, срещу длъжника П. Р. е поискано издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК за вземания по Договор за кредитна карта на физически лица № CCIR- 466-00051-2017 г. от 02.03.2017 г., от които: 2 384,69 лв. – главница, 72,00 лв. – дължими разходи за уведомяване, 123,04 лв. - възнаградителна лихва за периода 17.07.2018 г. до 01.03.2019 г., 1 103,15 лв. - лихва за забава за периода от 01.03.2019 г. (датата на изискуемост) до 12.08.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата от 2 384,69 лв., считано от 13.08.2021г. - датата на подаванена заявлението по чл.417 от ГПК в съда, до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 73,66 лв. за държавна такса и 60,00 лв. за адвокатско възнаграждение.

С Разпореждане №857 от 14.09.2021 г., съдът е отхвърлил изцяло заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК, подадено от кредитора "У.Б." АД срещу длъжника П. Р. за вземанията по Договор за кредитна карта на физически лица № ***** от 02.03.2017 г., като разпореждането е влязло в сила на 24.09.2021 г. С последващо разпореждане на заявителя са дадени указания за предявяване на осъдителен иск срещу длъжника, на основание чл.415, ал.4 във вр. с чл.415, ал.1, т.3 от ГПК.

Предвид изложеното за ищеца е налице правен интерес от завеждане на осъдителни искове срещу ответника – длъжник по заявлението, които са предявени в срока по чл. 415, ал. 1 от ГПК, поради което са допустими и следва да бъдат разгледани по същество.

За успешното доказване на исковите претенции в тежест на ищеца е да установи в условията на пълно и главно доказване следните правнорелевантни факти, от които се ползва: основанието, от които произтича вземането му, размера на претендираните вземания, наличие на предпоставките за обявяване на кредита за предсрочно изискуем и съобщаването на предсрочната изискуемост на ответника по делото.

В случая от представения двустранно подписан препис от Договор за кредитна карта на физически лица № ***** се установява, че дружеството ищец се задължило да отпусне на заемателя-Кредитополучателя П. Р. банков кредит под формата на кредитен лимит с разрешен размер от 2 500,00 лева (две хиляди и петстотин лева), ползван чрез кредитна карта MasterCard Standard, с месечен лихвен процент за всеки отделен месец през срока на действие на договора в размер на 1.35 %. Съгласно чл.3.1 от договора минималната погасителна вноска за ПКП е в размер на 75 лв. /равна на 3% от кредитния лимит/, като периода на погасяване е от 1-во до 15-то число на всеки текущ месец, следващ ПКП, със срок на ползване на разрешения кредитен лимит до 28.02.2019 г. По делото е представен и договор № ***** за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови кредитни карти като електронни платежни инструменти, с вид на кредитна карта:Master Card Standart и срок на действие на договора до 28.02.2021 г.

С оглед на представените писмени доказателства и липсата на спор по валидността на изявленията на страните по сключване на договора, съдът приема за доказано, че ищецът е установил, съгласно разпределената му доказателствена тежест, наличие на валидно сключен между страните договор за кредит.

В случая ищеца се позовава на предсрочна изискуемост на вземането по договора за кредит, като по делото не са ангажирани надлежни доказателства за уведомяването на длъжника за настъпилата предсрочна изискуемост.

Предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл.20а, ал.2 от ЗЗД настъпва с волеизявление само на едната от страните. Датата на настъпване на предсрочната изискуемост играе ролята на падеж и представлява различен юридически факт. Това е моментът, от който кредитът се счита за предсрочно изискуем. Съобразно т.18 на ТР № 4/2013г. от 18.06.2014г. по тълк. дело № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС, ако предсрочната изискуемост е уговорена в договора при настъпване на определени обстоятелства или се обявява по реда на чл.60, ал.2 от ЗКИ, правото на кредитора следва да е упражнено, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективни факти, обуславящи настъпването ѝ (Решение № 64/09.02.2015г. по гр.д.І 5796/2014г. на ВКС, IV г.о.).

Фактическият състав на предсрочната изискуемост включва два елемента: 1) настъпване на фактическите обстоятелства, водещи до изменението на срока на договора и даващи право за обявяването на договор за предсрочно изискуем, и 2) уведомяването на длъжника за това след като тези фактически обстоятелства са настъпили. Моментът, в който настъпва предсрочната изискуемост на кредита, е датата, на която волеизявлението на банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до длъжника – кредитополучател, и то само ако към този момент са били налице обективните предпоставки за изгубване на преимуществото на срока.

В Решение № 180 от 23.11.2016г. по т.д.№ 2400/2015г., I г.о. на ВКС и в Решение № 148 от 02.12.2016г. по т.д.№ 2072/2015г., № г.о. на ВКС, е даден отговор на въпроса относно надлежното връчване на длъжника на волеизявлението на банката, че счита кредита за предсрочно изискуем. Прието е, че начинът на удостоверяване на връчването е поставен в зависимост от избрания от кредитора способ за уведомяване, като в производството по чл.422 от ГПК при оспорване на връчването на документа, преценката за редовността на връчването се извършва от съда след обсъждане на въведените конкретни възражения при тълкуване на договорните клаузи. Посочено е и в двете решения, че кредиторът не е ограничен относно избора на способ за връчване на съобщения, като възможни способи са нотариалната покана и връчване по възлагане от частен съдебен изпълнител съгласно чл.43 от ЗЧСИ. Разгледана е хипотезата на връчване чрез пощенска пратка и е прието, че когато пратката не е доставена на адреса и е върната на подателя, то удостовереното от пощенския оператор отсъствие от адреса и неявяване в пощенската служба за получаване на пратката, не презюмира недобросъвестно поведение на получателя – укриване, отказ от получаване, уведомяване за съдържанието на пратката.

В съответствие с така създадената практика по релевирания за настоящото дело въпрос следва да се приеме, че не е надлежно връчено уведомление за предсрочна изискуемост, което е изпратено до длъжника с писмо с обратна разписка и е върнато на подателя като непотърсено, ако по делото не са налице други обстоятелства, от които може да се направи извод за недобросъвестно поведение на получателя.

Същевременно обаче е настъпил крайният падеж на вземанията - 28.02.2019 г.. Съгласно задължителната съдебна практика- ТР №8/2017 от 02.04.2019 г. по тълк. д. № 8/2017 г. на ОСГТК на ВКС, допустимо е предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ. Предявеният по реда на чл.422, ал.1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо, въпреки че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз

основа на документ по чл.417 ГПК, като съдът намира, че дадените разяснения са приложими и в настоящия случай.

Съгласно заключението на приетата по делото ССЕ, неоспорена от страните, която съдът кредитира като компетентно и обосновано изготвена, неиздължената главница към 01.03.2019г. - дата на изискуемост на кредита, към 13.08.2021г. - датата на подаване на Заявлението по чл.417 от ГПК в съда и към датата на изготвяне на заключението е в размер на 2384,69 лв. С оглед настъпилия краен срок на договора на датата 28.02.2019 г., съдът приема, че вземането за главница е изискуемо, като иска като основателен и доказан следва да се уважи в пълен размер.

Вследствие уважаване на претенцията за главница основателна се явява и акцесорната претенция за законна лихва, считано от датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК в съда 13.08.2021 г. до окончателното погасяване на задължението.

Доколкото договорът е такъв за потребителски кредит по смисъла на чл. 9 от ЗПК като сключен при действието на ЗПК, неговите клаузи следва да бъдат преценени от съда служебно за съответствие както с императивните норми на ЗПК насочени в защита интереса на потребителя, така и за неравноправност по смисъла на ЗЗП, тъй като в създадената между страните облигационна обвързаност ответникът има качеството потребител по смисъла на § 13, ал.1 от ДР на ЗЗП. В тази връзка ищецът носи тежестта да установи изпълнение на задълженията си относно предоставяне на необходимата писмена информация за съдържанието на условията по кредитите, вкл. обективните критерии, въз основа на които разходите могат да се изменят, както и индивидуалното договаряне на условията по договора. Кредиторът следва да обоснове и договарянето на размера на лихвите (възнаградителна и мораторна) и останалите разходи и такси, в съответствие с типични разходи на кредитора и обичайна печалба.

В случая ищеца признава за основателни въведените възражения от страна на особения представител на ответника за изтекла погасителна давност за вземането за възнаградителна лихва с падежи до 13.08.2018г., както и възражение за нищожност на дължимите лихви, като противоречащи на уговореното по чл.10, т.3 и т.5 от процесния договор, а именно императивната правна норма на чл.33, ал.2 от ЗПКр, поради това, че дължимите лихви не са в размер на законната лихва. Предвид изричното признание от страна на ищеца, съдът намира, че същите са основателни, поради което следва да уважи претенцията за възнаградителна лихва за периода от 13.08.2018г. до 28.02.2019г., която съгласно заключението на допълнителната ССЕ е в размер на 214,60лв., изчислена върху 2384,69 главница, при месечен лихвен процент 1,35 % съгласно Договор №*****, но доколкото претенцията на ищеца е за сума в размер на 123,04 лева и с оглед диспозитивното начало, следва да се уважи в претендирания пълен размер, а в останалата част иска за периода от 17.07.2018 г. до 12.08.2018 г. да се отхвърли като погасен по давност.

Следва да се присъди и лихва за забава за периода от 01.03.2019г. до 12.08.2021г., изчислена в размер на законната лихва за забава върху главница от 2384,69 лв., в размер на 592,86 лв., съгласно заключението на допълнителната ССЕ, кредитирано от съда като компетентно и обосновано изготвено, като в останалата част за разликата над уважения размер от 592,86 лв. до пълния претендиран размер от 1 103,15 лева да се отхвърли като неоснователен.

Съдът приема, че исковата претенция за вземането за сумата от 72,00 лв., дължими разходи за уведомяване, следва да се отхвърли като неоснователна.

Уговорката за възможността длъжникът да заплаща разноси за извънсъдебно събиране на вземането, по съдържанието си не предвижда конкретно и точно основание за дължимост на тези разходи, както и за

възможния размер, с който да доведат до повишаване на дълга, като не предвижда краен предел на разходите и надвишава дневния размер на законната лихва. Не е налице индивидуално уговаряне на дължимост на административни разноски, като клаузата е обща и бланкетна, не отговаря на изискванията на чл.10, ал.2 и чл.10а от ЗПК, и неравноправна по арг. от чл.147, ал.2 от ЗЗП и чл. 4, § 2 от Директива 93/13/ЕИО/ относно неравноправните клаузи в потребителските договори, когато макар и акцесорни, попадат в обхвата на потребителската защита. Освен, че клаузата не е индивидуално уговорена, същата не е ясна и разбираема, защото съдържанието ѝ не дава възможност на потребителя да станат ясни икономическите последици от тях и връзките, които могат да съществуват между тях/чл.143, ал.2 т.19 от ЗЗП/, в който смисъл е постановено решение на СЕС по дело С-26/2013 от 30.04.2014г.

Предвид изхода на спора, право на разноски в производството имат и двете страни, но предвид липсата на направени разноски от ответника в процеса не му се следват такива. В заповедното производство ищецът претендира присъждане на разноски в общ размер на 133.66 лв., от които 73.66 лв. за заплатена държавна такса и 60 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, които с настоящото решение следва да бъдат редуцирани с оглед отхвърлената част от исквете до размер от 112.53 лв., която сума следва да се присъди на ищеца, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК. В настоящото производство ищцовото дружество представя доказателства за сторени разноски в общ размер на 1394.02 лв. *от която д.т. 73.66 лв., адв.възнаграждение с ДДС в размер на 585.36 лв., депозит за ССЕ -250 лв., депозит за допълнителна ССЕ -150 лв.,заплатена д.т. за съдебно удостоверение – 5 лв., д.т. за удостоверение от ОДМВР-Кърджали -30 лв./*. След направените изчисления съдът намира, че в полза на страната съобразно уважената част от исквете следва да бъдат присъдени разноски в исквото производство в общ размер от 1173.62 лв., на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА П. Р., ЛНЧ *****, гражданин на Румъния, роден на *****, с адрес за призоваване: *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на "У.Б." АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, представлявано заедно от изп.директор Ц.Г.М. и С.П., **следните суми - 2 384,69 лв.** – главница по Договор за кредитна карта на физически лица № *****, **123,04 лв. - възнаградителна лихва** за периода 13.08.2018г. до 28.02.2019г., **592,86 лв.- лихва за забава** за периода от 01.03.2019 г. до 12.08.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 13.08.2021г. - датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК в съда, до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за **сумата 72,00 лв.** – дължими разходи за уведомяване и иска за заплащане на лихва за забава за периода от 01.03.2019 г. до 12.08.2021 г. за разликата над уважения размер от 592,86 лв. до пълния претендиран размер от 1 103,15 лева, **като неоснователни**, а иска за заплащане на възнаградителна лихва за периода от 17.07.2018 г. до 12.08.2018 г., като погасен по давност.

ОСЪЖДА П. Р., ЛНЧ *****, гражданин на Румъния, роден на *****, с адрес за призоваване:*****, **ДА ЗАПЛАТИ** на "У.Б." АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, представлявано от представлявано заедно от изп.директор Ц.Г.М. и С.П. **сумата от 112.53 лв.**, представляваща сторени съдебно-деловодни разноски

в заповедното производство по ч. гр. д. № *****, по описа на РС-Кърджали, както и сумата **1173.62** лв., представляваща сторени в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд-Кърджали в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кърджали: _____